

Shoda obsahového vymezení problematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a skutečné závažnosti mimořádných událostí v ČR

Úvod

Cílem této drobné studie je zhodnotit shodu obsahového vymezení tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a skutečné závažnosti mimořádných událostí v ČR. Nejde o žádné šetření, jen o práci se statistickými materiály, zejména těmito třemi:

- Ochrana člověka za mimořádných událostí - dodatek k učebním dokumentům pro základní školy, střední školy, speciální školy a vyšší odborné školy – [1]
- INFORMACE o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky za rok 2005 – [2]
- Předběžné statistické informace o událostech se zásahem jednotek požární ochrany a požárech v roce 2005 – [3]

Zjištění

Dodatek k učebním dokumentům [1] stanovuje toto (Čl. 3):

Obsah je zaměřen na tematiku ochrany osob před následky

- živelních pohrom včetně nezbytných dovedností (zásady chování při povodni, zemětřesení, velkých sesuvech půdy, sopečném výbuchu, atmosférických poruchách, požáru, lavinovém nebezpečí);
- úniku nebezpečných látek do životního prostředí včetně nezbytných dovedností (improvizovaná ochrana osob při úniku radioaktivních, chemických a biologických látek);
- použití nebo anonymní hrozby použití výbušniny nebo nebezpečné látky (činnost po nálezů či obdržení podezřelého předmětu).

Pozastavme se nad pořadím uváděných živelních katastrof. Byť tak možná není míněno, je často vykládáno jako vyjádření závažnosti tématu. Krátký pohled do statistik [3] (v roce 2005 došlo ke 20 287 požárům, ty způsobily škody za 1,63 mld. Kč a usmrtily 138 osob) postačí ke zjištění, že požár je četnější, způsobuje větší hmotné škody a zejména mnohem závažnější ztráty na životech, než velké sesuvy půdy, zemětřesení nebo sopečné výbuchy (ty jsou v seznamu zřejmě opravdu omylem), které nezpůsobily žádné úmrtí a minimální hmotné škody (podle [6], [7]). Podobně to platí o atmosférických poruchách a lavinách. Přestože zabíjejí (zejména oproti požárům) zřídka, pořád je to horší než zemětřesení a sopky. Chtělo by se namítnout, že závažnost požárů byla v roce 2005 vyšší než závažnost sopečných výbuchů, protože v tom roce prostě zrovna k žádnému nedošlo. Tato námitka je ovšem lichá vzhledem k tomu, že k poslednímu sopečnému výbuchu v ČR došlo před zhruba 500 000 lety (podle [5], [6], [7]). Obdobně to platí se zemětřesením.

Vysoko na prvních příčkách mezi příčinami úmrtí pravidelně figurují autonehody. Při bližším pohledu na čísla ve [2] vidíme, že autonehoda je na počet obětí (1 127 v roce 2005, počet odpovídá stavu zjištěnému 24 hodin po nehodě) naprosto bezkonkurenční mimořádnou událostí. (Na hmotné škody vede povodeň, ale nám se jedná zejména o ochranu člověka.)

Bez podpory výzkumem nebo studií si dovoluujeme konstatovat, že ve třetím bodě obsahového vymezení chybí v závorce "rozpoznání podezřelého předmětu".

Závěry

Jako nejzávažnější závěry shledáváme, že téma požáru je v obsahovém vymezení problematiky ochrany člověka za mimořádných událostí neodpovídajícím způsobem potlačeno a dále že tematika chování při autonehodě přes svou významnost úplně chybí. Poněkud matoucí je také uvedení poskytování první pomoci mezi cíli výuky problematiky a její absence v obsahovém zaměření.

Zdroje:

[1] Ochrana člověka za mimořádných událostí - dodatek k učebním dokumentům pro základní školy, střední školy, speciální školy a vyšší odborné školy (MŠMT): <http://www.msmt.cz/files/htm/Pokynnnweb.htm>

[2] INFORMACE o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky za rok 2005 (MV): <http://www.mvcr.cz/statistiky/2005/pozary/rok2005.html>

[3] Předběžné statistické informace o událostech se zásahem jednotek požární ochrany a požárech v roce 2005 (GR HZS): http://www.mvcr.cz/doprava/nehody/2005/12_2005.pdf

[4] Národní strategie bezpečnosti silničního provozu (MD):

http://www.ibesip.cz/NR/rdonlyres/E3EDA36C-0607-43E4-8637-9A129155FE88/0/Strategie_final_050526.pdf

[5] KRÁL, V. (1999): Fyzická geografie Evropy. Academia, Praha

[6] SI / USGS Weekly Volcanic Activity Report: <http://www.volcano.si.edu/reports/usgs/>

[7] Bulletin of the Global Volcanism Network: <http://www.volcano.si.edu/reports/bulletin/>